

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

★
Commerical Printing of
All Kinds

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJSEM
SLOVENSLEM
ČASOPISU

★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

VOL. XXXVIII.—LETO XXXVIII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), MARCH 31, 1955

ŠTEVILKA (NUMBER) 63

Novi grobovi

IGNATIUS KAVON

V torek zvečer je preminil na svojem domu Ignatius Kavon, star 70 let. Stanoval je na 6628 St. Clair Ave. Rodom je bil iz Čehoslovačije, odkoder je prišel v Ameriko pred 50 leti.

Tukaj zapuščata žena Mary, rojena Novak, osem otrok: James, Mrs. Anne Levstek, Anthony in Mrs. Rose Tennis v Clevelandu, v Californiji pa Mrs. Mary Schlitzer, Mrs. Agnes Strzalkawski in Mrs. Theresa Nesmith ter Donald, ki se nahaja z ameriški mornarini v Bogoti, Columbia v Južni Ameriki. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 9. uri iz Zakrajškovega pokopnega zavoda v cerkev sv. Andreja ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

FRANK KASTELIC

Po kratki in mučni bolezni je umrl včeraj popoldne na svojem domu Frank Kastelic, p. d. Vodopivec, splošno poznani pionir newburške naselbine. Star je bil 79 let in je stanoval na 3422 E. 102 St. Doma je bil iz vas Zverče, fara Hinje na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 60 leti. Bil je med prvimi naseljenci v Newburgu ter med ustanovitelji fare sv. Lovrenca. Delal je pri American Steel & Wire Co. do leta 1940 ko je bil upokojen. Zena Caroline je umrla leta 1920.

Tukaj zapuščata sinove Frank, Rudolph in Anton, hčeri Mrs. Rose Nierengarten in Mary, vnuk, brata Joseph in v Chicagu, Ill., sestro Mrs. Helen Stegnar, v starem kraju pa brata Janeza in sestro Elizabeto ter več sorodnikov. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 8.30 uri iz pokopnega zavoda Louis Ferfolia v cerkev sv. Lovrenca ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

Avne licence

Danes je zadnji dan ko se avtomobilisti lahko vozijo v svojih avti s licenčnimi tablicami 1954. Do polnoči nocoj si mora vsak nabaviti nove licence in tablice pritrčiti na avto, če se hoče izogniti neugodnim sitnostim s oblastmi.

UČITELJ—ROPAR PRIJET

Rabin clevelandskega templja na Euclid Avenue si beli glavo, kako razvozlati uganko Josepha Budina, ki je v templu imel kot učitelj nedeljski pouk.

Joseph Budin, ki je stanoval na Helmer Avenue, Cleveland Heights, je imel poklic trgovskega potnika, ob nedeljah pa učitelja.

Budin se je znašel v Youngstownu, kjer je vstopil v posojilnico, da bi ponujal blago; na dva namočena pištola je nastavljal pištolo in ju prisilil, da sta mu izročila \$404 gotovine.

Ko je Budin izstopil iz posojilnice, je že padel v roke pravici. Prijel ga je policijski stražnik, mu odvzel pištolo, pa tudi denar, katerega je vrnil posojilnici, tako, da posojilnica ne trpi nobene škode. Oba uradnika sta užila nekaj strahu. In čudno ozadje?

ZVEZNI POSLANCI ZA ZVIŠANJE PLAČ AMERIŠKIM VOJAKOM

WASHINGTON, 30. marca—Vojaška služba je za mnoge tudi poklic. Saj gre za 3,000,000 vojakov vseh strok, ki so pod orožjem. Gre za 285,000 oficirjev! Vojaki so se pritoževali, da so njihovi dohodki prenizki. Predsednik Eisenhower je predložil kongresu, da se zviša plača, da pa se tudi izvršijo potrebne spremembe pri rekrutiranju. Spodnja zbornica je ta predlog že sprejela; tudi ga je sprejel senatni vojaški odbor, pa se računa, da bo zakon pod streho, če ne 1. aprila, pa vsaj prve dni aprila, pa z veljavnostjo dne 1. aprila 1955.

Ozadje tega zakona je pravzaprav tole: Vojaška uprava je dognala, da iz vojaških akademij prihaja v vojaške vrste manj novopečenih oficirjev, kakor pa jih zapuščata, ker gredo v civilne službe, ker jim te nudijo boljše bodočnost.

Povišanje plač bo obremenilo federalno blagajno za 734,000,000 dolarjev.

Našo javnost bo zanimalo, kakšne prejemke ima ameriški vojak.

Nekaj pregleda:

General je prejemal redne plače na mesec \$1,211.82, s povišanjem naj bo mesečna plača \$1,295.28.

Polkovnik ali mornariški kapetan je imel \$821.94, s povišanjem naj ima \$902.28.

Majorski \$597.36, s povišanjem naj bi dobil \$651.18.

Stotnik je prejemal \$506.16, s povišanjem \$556.08.

Poročnik prvega reda je imel \$431.08, poviša naj se mu na \$477.48.

Narednik je imel, kakršen položaj je pač zavzemal, od \$245.27 do \$321.71, v bodoče naj prejema od \$268.20, do \$350.10.

Plača kaprola je bila \$207.05, poviša naj se na \$217.50.

Plače navadnih vojakov so bile od \$155.10 do \$184.12, v bodoče pa naj bodo od \$155.10 do \$194.10.

Vsi vojaki ne bodo dobili povišanja plač. Oficirji morajo biti v službi najmanj že tri leta, kaproli na primer več kot osem let. Navadni vojakovi morajo nositi vojaško suknjo najmanj dve leti, če naj bodo deležni povišanja.

Vojaki vseh strok imajo druge ugodnosti glede stanovanja, obleke in hrane, so deležni posebnih doklad, ki so odvisne od položaja, na katerem se nahajajo.

Pri zadnji kongresni akciji za povišanje plač gre še za finančno

MORA VOJNE SE VEDNO TLAČI

Gallupov zavod v Princetonu, ki se peča z raziskovanjem ameriškega javnega mnenja, je znana ustanova. V negotovih dneh, v katerih živimo, je Gallup povprašal Amerikance, kaj mislijo, ali bo prišlo do tretje svetovne vojne, in če bo prišlo, ali bo vojevana na isti način kot dosedanje vojne? Ali bo kratkotrajna ali dolgotrajna?

Na ta vprašanja so povprašani Amerikanci z ogromno večino, skupno 73 procentov, odgovorili, da je računati s tem, da bo prišlo do tretje svetovne vojne. Tisti, ki so v starosti od dvajset do trideset let, so celo v 80 odstotkih prepričani, da mora računati z vojno. Pa tudi tisti, ki so stari nad petdeset let, računajo s tem, da vojna ne bo šla mimo njih.

Tretja svetovna vojna pa ne bo trajala dolgo. Dočim je bila Amerika v zadnjih vojnah izvzeta vojnih grozot, bo ameriška zemlja v tretji svetovni vojni enako bojno polje.

Zakaj pa bo način vojevanja različen od dosedanjega?

Zato, ker bo bolj znano v ena. Uporabili bomo atomske bombe, atomske podmornice, rakete in podobno. Bo še več bombardiranja, kot v zadnjih vojnah. Potrebno bo večje število letalstva. Civilno prebivalstvo, posebno pa mesta, bo pa hujše trpelo kot kdajkoli prej. Med žrtvami bo torej več civilistov kot pa vojakov.

V Floridi

Mrs. Marie Videtič, ki s svojim možem vodi gostilno Al-Mar Cafe na 828 E. 140 St., se je podala za dvo-tedenski oddih v Hollywood, Fla. Želimo ji obilo razvedrila in srečen povratek!

Važna seja

V nedeljo bo važna seja društva Vodnikov venec št. 147 S.N.P.J. v navadnih prostorih Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Radi smrti predsednika Antona Jankovič bo treba voliti novega predsednika in urediti bo treba vse podrobnosti za društveno veselico in 45-letnico, ki se vrši 16. aprila v S.N.D. Članstvo se prosi, da se seje udeleži v polnem številu.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile zadnji ponedeljek pri Mr. in Mrs. Joe Gerlica ml. na 12027 Maple Leaf Dr., Garfield Heights, O., in ju obdarile s zalostno deklico-drugorojenko. Dekliško ime matere je bilo Elsie Purgel. Tako je Mrs. Amelia Purgel iz Gay Ave. postala zopet stara mama, Mr. in Mrs. John Gerlica iz 1551 E. 65 St. pa drugič stari oče in stara mama. Čestitamo!

SLIŠI SE GRMENJE TOPOV OKROG FORMOZE; SPOR MED EISENHOWERJEM IN GENERALI

VLOGA JUŽNE KOREJE, ČE PRIDE DO VOJNE S KITAJSKO

WASHINGTON, 30. marca—Današnja poročila iz Formoze so javila, da so na Formozi slišali grmenje topov. Ko so oddajali svoja poročila zastopniki ameriškega tiska in radijskih postaj na Formozi, so nalašč držali oddajne aparate tako, da naj bi odmeve grmenja topov slišali tudi ameriški poslušalci. To se je v resnici tudi slišalo. Vojaško poveljstvo Čiang Kajšeka na Formozi je danes zastopnikom tujega tiska trdilo, da je kitajski napad na posamezne otoke in na Formozo pripravljen. Napad se lahko pričakuje vsaki dan.

V ozračju teh poročil je imel predsednik Eisenhower prvič svojo redno tiskovno konferenco, drugič pa prijateljski sestanek z zastopniki spodnje zbornice in se je z njimi razgovarjal o ameriški zunanji politiki. Bili so prisotni tako republikanci, kakor demokrate.

Kakšno pa je ozračje v prestolici sami? Republikanski senator Knowland je potom vseh obveščevalnih sredstev, radija, tiska in televizije širil svoje prepričanje, da se Kitajska pripravljala na vojno z Združenimi državami, ker hoče pač zavzeti vse, kar ima Čiang Kajšek, tudi Formozo, vojaški in politični interes Združenih držav pa je ta, da radi Pacifika brani Čiang Kajšek in njegovo posest. Knowland je rekel dobesedno: "Nič ne ve točno sekunde, minute, ure, dneva; tedna ali meseca, kdaj bodo Kitajci udarili. Vsakdo pa mora vedeti, da bodo udarili."

Prvi nasprotnik in to nasprotnik v lastnih vrstah v republikanski stranki Eisenhowerja je tako senator Knowland, ki je na čelu republikanskih senatorjev v senatu. Kaj pa v vojaških vrstah? V ameriškem vojaškem poveljstvu ima važno mesto admiral Robert Carney, ki je šef ameriških vojaških operacij. Admiral Carney je s svoje strani prepričan, da bodo Kitajci udarili sredi aprila. Predsednik Eisenhower ni tega prepričanja.

Dogodki, ki dajo misliti

Otok Matsu leži med kitajsko celino in Formozo. Leži kakih sto milj severozapadno od Formoze, je velik otok, pa tudi močno utrjen. Čiang Kajšek ima tam 11,000 mož posadke. Čiang Kajšek trdi, da bo otok branil, zahteva pa, da se za obrambo tega otoka izjavijo tudi Amerikanci.

Dejstvo je, da so pred nekaj časa krenili na ta otok tudi oddelki ameriške obožene sile. V kakem številu, kake vrste orožja—to ni bilo objavljeno. Tajnik za kopno vojsko Stevens se nahaja na Daljnem vzhodu. V Južni Koreji je predsednik republike Rhee praznoval 78 letnico svojega rojstva. V mestu Seoulu so bile velike vojaške parade. Tajnik Stevens bi moral biti na rojstni dan Rheeja že v Seoulu in prisostvovati vojaškim paradam. Stevens potuje v Južno Korejo preko Tokija na Japonskem. Na dan proslave v Seoulu še ni bil tam. Ameriško vojaško poveljstvo je zakasnitve tolačilo s tem, da je bilo izredno slabo vreme in da letalo, s katerim potuje tajnik Stevens, ni moglo odleteti. Potrdilo pa je, da bo Stevens šel v Južno Korejo, ker mora itak izvršiti dve na-

ti le komunizmu. Da je ta sklep upravičen, kaže zadržanje severnega Vietnama, ki na dogodke na jugu samo mirno gleda, pa utrjuje svoj komunistični režim. Z drugimi besedami—severni Vietnam je enoten, pod strogo disciplino komunistične stranke, kaj pa to pomeni, je pokazala vojna v Indokini in padec francoske trdnjave Dien Bien Phu. Morda je celo upravičena primera med disciplinirano vojsko na Kitajskem in med raznimi strujami v taboru Čiang Kajšeka, ki so končno podlegle komunistom.

Zadnje vesti

Ameriški sever in vzhod bosta imela tudi danes lepo jasno solčno vreme. Temperatura gre navzgor. Najvišja temperatura dneva bo 60 stopinj, najnižja 40 stopinj.

Unija C.I.O. avtomobilске stroke je izvolila svoje zastopstvo v glavni odbor. Pri teh volitvah je bilo značilno, da so z ogromno večino zmagali tisti kandidati, ki so pristaši Walterja Reutherja. Njegova opozicija je popolnoma propadla.

Danes bodo delegatje glasovali še o predlogu, da naj člani plačujejo še en dolar v fond, ki bo služil propagandi, da se organizira delavstvo, ki se ni v unijah.

Dne 30. decembra lani je družba Ohio Bell Telephone Co. dobila dovoljenje, da zviša telefonske pristojbine. To povišanje bi družbi prineslo na leto okrog \$7,700,000. Enajst obhiskih mest, med temi Columbus in Cleveland, je stvar spravilo pred sodišče. V tožbi trdijo ta mesta, da je povišanje brez podlage.

Newyorški list New York World Telegram & Sun je prinesel novice, da je cepljenje zoper poljo sto-odstotno uspešno. Uradne oblasti, ki preiskujejo sredstva zoper poljo, so hitro opozorile javnost, da ta novica ni resnična. Prvič—nobeno sredstvo ni sto-odstotno, drugič pa bo šele 20. aprila uradno objavljeno kakšni uspehi so bili doseženi s dosedanjim cepljenjem.

V Moskvi čistijo dalje. Iz vlade je odletel minister Sokolov, ki je bil minister za javna dela. Usoda bivšega predsednika vlade Malenkova je pokrita še vedno z največjo tajnostjo.

Na operaciji

Včeraj je v Cleveland Clinic bolnišnici prestala težko operacijo Mrs. Frances Stopar iz 18910 Chickasaw Ave. Obiski za enkrat niso dovoljeni. Želimo ji skorajšnjo gredo popolnega okrevanja.

Seja zbora "Verovšek"

Jutri, v petek zvečer ob osmih se vrši redna seja dramskega zbora Anton Verovšek v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Vabi se članstvo, da pride v velikem številu, ker je seja važna.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ZA STALNI ZASLUŽEK IN VARNOST

(2)

Je v naravi modernega človeka, da si hoče spričo dirindaja v današnjem svetu, zagotoviti neko stalnost. Moderna družba Evrope in Amerike je silno pomnožila tisti del prebivalstva, ki ne živi na deželi od pridelkov zemlje, marveč, ki je odvisen od ročnega ali umskega dela. Kmetstvo prebivalstvo se na obeh kontinentih zmanjšuje, mestno prebivalstvo pa raste. S tem pa tudi rastejo nove potrebe, pa tudi nove zahteve. V tej zvezi se ta pripomba, da se gotovi dogodki razvijajo kar sami od sebe.

Ko so se porajale nove moderne države, je nastopilo vprašanje državnega uradništva. Ni bilo vedno tako kot je danes. Pred to moderno državo je bil zemljiški gospod vse! Posebnega uradniškega stanu ni bilo. V Angliji na primer so vsled svojega konservativizma plemenitaši precej pozno dovolili, da naaf bo sprejet v javno službo tisti, ki ima zadostne kvalifikacije, to pa brez ozira na to iz katerega stanu prihaja. Državno, javno, občinsko uradništvo je danes splošni pojav in realno dejstvo, ki ga ni mogoče tajiti. Kakšne zahteve pa si je postavilo to uradništvo?

Mi vsi vemo, da je tam, kjer se ne voli in to je v večini modernih držav, prva zahteva stalnosti, po redni mesečni plači, po avtomatičnem napredovanju do višjih plač, po pokojnini. V vseh državah z modernimi državnimi aparatom je to načelo sprejeto. Sodnik pripravnik, ki je nastopil službo, je lahko računal, seveda, če bo živel, v kakem času bo napredoval in je lahko tudi izračunal kakšni bodo njegovi dohodki ali in kdaj si lahko ustvari lastno ognjišče. Toda glavni princip—stalnost!

Z razvojem trgovine, industrije, s tem pa v zvezi tudi pisarn, je nastal gotov stan pisarniškega osebja, v trgovini vzeto, nameščencev, ki strežejo odjemalcem. To pa v eni ali drugi obliki. Rekli bi, da je nastal stan privatnega uradništva. Tudi ta stan je bil začetkom skromen; z razvojem gospodarskega življenja pa je postal številni. Naravni razvoj dogodkov je privedel do tega, da so se postavile gotove zahteve kako naj bo tudi ta stan preskrbljen z neko stalnostjo in z neko bodočnostjo. Prva zahteva je bila stalna mesečna plača z gotovimi določili kdaj se poveča. Druga pa po pokojninskem zavarovanju. V modernih državah je izšla cela vrsta zakonov, ki so uredila vsa ta vprašanja, ko se je tudi določilo kdaj in pod katerimi okolnostmi lahko kdo odpove službo, kdaj pa kdo koga nažene iz te privatne službe. Toda bili so zakoniti pogoji kdaj se to sme zgoditi. Vsekakor zopet tista osnovna poteza, da človek v privatni pisarni ni odvisen od samovolje delodajalca, od plače na uru, marveč, da mu je šlo za neko stalnost s stalno mesečno plačo, z zavarovano pokojnino.

Ameriški delavec v pogledu dohodkov nosi še vedno pečat prve kapitalistične dobe. Dobiva plačo na prvo. To se pravi, da je plačan samo v toliko in za to, kolikor dela. Lahko se zgodi, da je za nekaj časa upravičeno odsoten. Ta čas se mu odtrga. Sploh pa je plačevanje po urah znak največje nestalnosti, ko delavec računa s tem kakšni bodo njegovi letni dohodki.

V Ameriki se je v delavskem življenju marsikaj spremenilo. Tudi v tem slučaju mi trdimo, da so dogodki časa nujno privedli do spremenjenih razmer, v teh spremembah pa se porajajo nove potrebe, pa tudi nove zahteve. Če pa je znak življenja pri vseh stanovih današnjega modernega človeka, da spričo nestalnosti zahteva za sebe neko stalnost, zakaj naj bi bil v moderni dobi izvzet ravno moderni ročni delavec!

Če govorimo o spremembah, nam je ravno občni zbor delavske unije iz avtomobilske industrije, ki se vrši v Clevelandu, povod, da na te spremembe s prstom pokazemo in to v zvezi s spremembami, ki po našem mnenju nujno čakajo tudi ameriško industrijo, ko gre za plačilo za opravljeno delo. Tudi delavcu neko stalnost, to bo gotovo parola bodočnosti. Tudi v podjetjih se je v vseh ozirih življenje spremenilo. Ne mislimo samo na tehniko, stroje in njen napredek, mislimo tudi na zdravstvene razmere, ki so se neverjetno zboljšale, pa se je za zboljšanje teh razmer—hočeš, nočeš, moraš—zavzela tudi javna, državna in federalna oblast. Danes ga ni med nami, kdor bi ne priznal tega dejstva, ko bi se samo spomnil v kakih razmerah je delal nekoč in v kakih dela danes.

L. C.

UREDNIKOVA POŠTA

Koncert Mladinskega pevskega zbora

Vam pošiljamo vabilo, grožnj v naših vrstah ni, da bi v srečo vas vodilo in sladilo vaše dni!

CLEVELAND, Ohio — Tako nekako izgleda, kot da je cel svet jezen ali pa ob pamet. In čimbolj kdo komu grozi, za tem večjega patriota ga imajo, celo za junaka. Eden grozi z nožem, drugi s pištolo, tretji s puško, četrti s brzostrelko, peti s konom, šestí s raketo, ki bo z enc celo hišo podrla, sedmi z bombo, ki bo izbrisala mesto iz površja, osmi, da z nekaj bombami uniči celo državo, deveti pada pa najgrozovitejšo sliko, ko pravi, da on lahko izdela tako bombo, ki uniči vse življenje na svetu. Lepa in tolažljiva napoved, kaj ne?! In ti učeni, a kratkovidni in sebični ljudje, ne pomislijo, da bodo tudi sami uničeni, pa čeprav jim bi usoda prizanesla na dan razstrelbe, ker kaj pa bo potem?

Vse časopisje in radiji prinašajo čimdalje bolj vznemirljive vesti iz vseh kotov sveta. V enem kraju se ne morejo zediniti, v drugem se kregajo, v tretjem že kanoni pokajo, v četrtem že vojna mornarica hiti na pozorišče, itd. Če pa vse to skupaj zadene, bo nič drugo kot kup razvalin in ogorkov. V takem grozecem ozračju se človeku življenje napenja, da ga tirajo skoraj v blaznost.

Vse kaj drugega bo pa na koncertu Mladinskega pevskega zbora. Tam ne bo nič prepira in groženj, nič pripravljanja na boj, nič kričanja—do tukaj je moje, in ti ne smeš sem.—nič ošabnosti, češ, jaz nekaj veljam, ti pa ne, nič zavisti če kdo kaj ma, nič prezira in zlobnih želj, nobene tajne zarote za koga nastopi. Tam bo sloga, tam bo ljubezen do petja, tam bo plemenitost cvetela, tam boste videli lelo in poštovanost naših najmlajših, tam boste sprejeti z ljubeznijo v srcih naše mladine, ki se trudi za vas, da vam olepša lince vašega življenja. Da bo čes temu tako, se boste lahko prepričali na koncertu, ko vam bodo mladi pevci in pevke zapeli sladke pesmice, kjer boste ob sledanju in poslušanju pozabili na grožnje in nevarnosti, ki jih vedno prinašajo iz vseh kotov sveta.

Tam boste veseli in zadovoljni, ker boste uživali sladkost življenja z mladino vred. Tam se vam bodo odpočili razburjeni živci in boste pridobili novo vzpodbudo do dela in življenja. Tja ste vabljeni in prošni, da pridete na koncert, ker bo veselje in užitek, obenem pa pomagano Mladinskemu pevskega zboru ter vam za skupno lepše in daljše življenje.

Koncert se vrši na 3. aprila ob 3.30 uri popoldne. Na svidenje v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

J. Tomšič.

AMERIŠKA KULTURA V SVETU

Lani poleti so začele Združene države izvajati svoj prekomorski kulturni načrt. Kongres je na predlog predsednika Eisenhowerja v ta namen odobril 2.5 milijona dolarjev, s katerimi je upravljaval Urad za obvestila Združenih držav. Urad je s tem denarjem v tujini omogočil več predstav duhovite glasbene igre iz življenja črncev "Porgy in Bess," ki je bila z navdušenjem sprejeta v Jugoslaviji, Izraelu, Egiptu, Grčiji in Španiji, v državah, ki pred njo verjetno še niso videle ameriške dramske uprizoritve.

(Common Council).

Nov rentgenski aparat za zdravljenje raka

V Manchestru je pričel v začetku letošnjega leta obratovati nov rentgenski aparat, s katerim bodo razširili zdravljenje bolnikov, ki jih je napadel rak. Zdravljenje bodo razširili tako po številu bolnikov kakor tudi po metodi uporabe. Medicinski znanstveni svet je zgradil v manchesterški bolnišnici novo poslopje; gradbeni stroški so znašali 65.000 funtov, skupaj z opremo pa 150 tisoč funtov. Aparat je sestavljen iz dveh "supervoltažnih" rentgenskih strojev, prvi je linearni akcelerator, ki daje rentgenske žarke 4,000,000,000 voltov, drugi pa bo edini betatron v Veliki Britaniji z zmogljivostjo 20 milijonov voltov. Drugi stroj je podarila bolnišnici tvrdka Metropolitan Vickers, ki je izdelala tudi vse druge aparate za bolnišnico.

Predstojnik za radioterapijo v bolnišnici in inštitutu dr. Paterson, eden najboljših strokovnjakov za zdravljenje raka na svetu, je rekel: "Na področju radio-terapije je Velika Britanija prva na svetu. Za nas je najvažnejše, da proučimo zdravljenje z žarki, ker stroji niso edini, ki zdravijo bolnika. Zelo važno je tudi, kako jih uporabljamo." Priponil je, da ni treba pričakovati presenečenj in senzacionalnih uspehov, da pa je upanje, da bodo novi aparati mnogo pripomogli k uspehu. Paterson je nadaljeval:

"Nedavno je nekdo v tisku trdil, da je bilo med bolniki, ki so se zatekli v bolnišnico, 70 odstotkov neozdravljivih. To ne drži. Živih je ostalo 40 odstotkov in tudi ko bodo umrli, ne bodo podlegli raku, marveč kaksi drugi bolezni. Novi aparati bodo povečali uspehe v zdravljenju in zmanjšali število neozdravljivih bolnih. V glavnem jih bomo uporabljali za tiste vrste raka, na katere obsevanje ne vpliva. Toda tudi od novih strojev ne moremo pričakovati uspeha pri zastarelih primerih, ko se je bolezen že preveč razširila. Betatron ima 7.5 tone težak magnet, ki je veljal 30,000 funtov. Tega betatrona še nismo uporabljali na ljudeh, pač pa bomo začeli v kratkem delati z njim poskuse na oplojenih jajcih, miših in najbrž tudi na opicah. Ekipa fizikov bo sodelovala z zdravniki med proučevanjem učinka obsevanja na tkivo živalskega organizma. Novi stroji bodo obratovali z vso zmogljivostjo konec letošnjega leta."

Ko je dr. Paterson primerjal novi stroj s starim, je rekel, da strokovnjaki pričakujejo, da bo novi aparat znatno zmanjšal reakcijo obsevanja na koži, da bo dosegel njegov učinek 5 cm pod kožo in da bo skrajšal čas zdravljenja.

NEPORABNA STVAR

V Des Moinesu, Iowi, izhajajoči časnik "Inquirer" je priobčil naslednje poročilo o dobrodelnem večeru, ki ga je priredilo ondotno žensko društvo: "Vsaka žena je pripeljala s seboj nekaj, kar ni več za rabo. Večina žen je rišla na večer s svojimi možmi."

DAVČNA MORALA!

Davčni urad v Columbusu dobiva stalno od leta 1945 davčno prijavo od nekega davčnega obveznika, ki se prijavlja le z označbo "vaš zvesti davkoplačevalec." Na leto je pošiljal v davčno blagajno od 30 do 400 dolarjev. Letos mu gre verjetno bolje. Pred zapadlim terminom dne 15. aprila je nakazal \$500.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

FRONTENAC, Kans.—Paulina Vičič je dobila iz starega kraja žalostno novico, da ji je 6. marca v Jablani, Gorski Kotar, umrl 60 let star brat Anton Barbaric. Zapušča 6 hčera, 3 sine in enega brata ter sestro v Ameriki in 12 nečakov in nečakinj.

RANTON, N. Mex.—Tony Valencie je umrl 2. marca 1955. Bil je samski. Rojen je bil 8. aprila 1886 v Nadanjem selu, občina Pivka pri sv. Petru, Jugoslavija. Zapušča brata Johna v Meadow Lands, Pa., Andra v Clevelandu, O. ter sestrične v Indianapolisu, Ind. Bil je član SNPJ.

CHICAGO, Ill.—Operiran je bil dobro poznani rojak Louis Volk. Nahaja se v St. Anthony bolnišnici, kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

V soboto, 16. aprila ob 8. zvečer bo v Sokol Halul na 2345 So. Kedzie Ave. imela koncert Gouzetova tamburaška skupina Pittsburgh's All University Tamburitzaans.

Poznani Frank Andreas, ki stanuje na 2500 So. Lawndale Ave., je tako nesrečno padel po stopnicah, da so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so še vedno nahaja v nezavesti. Hary Andreas, ki je bila na počitnicah v Kaliforniji, se je takoj vrnila domov z letalom.

MILWAUKEE, Wis.—V nedeljo, 13. marca je preminil Frank Udovich, član SNPJ. Ob smrti je bil star 67 let. Zapušča soprogo Frances, rojeno Prebil, sinova Williama in Edwarda, sestro Thereso Sternisha, snaho Emily, nečake in nečakinje ter druge sorodnike.

Pri družini Norberta Bozicha so dobili krepkega sinčka.

LA SALLE, Ill.—Tukaj je po 6 mesečnem bolehanju umrla rojakinja Ana Potočnik. V Ameriko se je preselila k tujak bivajočem soprogu leta 1905. Rojena je bila leta 1877 v vasi Bočna pri Gornjem gradu, Stajersko. Njeno deklško ime je bilo Menčak. Bila je članica ABZ, SZZ in Progresivnih Slovencev. Njen mož je umrl pred 12 leti. Zapušča 8 otrok v tujakšnji okolici ter sestro in v starem kraju 2 brata.

DETROIT, Mich.—Uršule Koss se je morala zopet podati v bolnišnico v Ann Arbor.

SEPT, ILES, Kanada—Tukajšnja policija je izpustila na svobodo jugoslovanskega begunca Lazarja Odoviča, ki je preteklega septembra skušal storiti samomor. Poročila pravijo, da si je Odovič prerezal žile na rokah, ko ga je odsvolil z dela "orman," ki je sovražil tujerodec. Odovič je v Jugoslaviji bil znar športnik. Zastopal je Jugoslavijo na olimpijskih igrah v Helsinkiju, pozneje pa je z nekaterimi veslači zbežal in leta 1952 prišel kot begunec v Kanado. V begunstvu se je verjetno zelo razočaral.

BUHL, Minn.—Na bolniški postelji se nahajajo že precej časa Steve Prica, Max Martz in Joseph Panjan.

McKINLEY, Minn.—Žena Johna Malovasiha je prejela iz stare domovine žalostno vest, da ji je po dolgi in mučni bolezni umrla ljuba sestra Marija Poznik, deklško ime Purkat, p. d. Kovačeva Micka iz Zapotaka. Stara je bila 53 let. Zapušča moža, dva sinova, dve hčeri, tri brate in dve sestri. Eno hčer je ubila granata v zadnji vojni. Tu v Ameriki zapušča brata Antona in sestro Terezijo, oba v McKinleyu, Minn.

"No, ali je bilo zdravilo dobro?"

"Imenitno, gospod doktor! Najprej sem pozdravil z njim revmatizem, potem so nehali moji otroci kašljati, ostanek pa je porabila moja žena za čiščenje srebrnega pribora."

Drobtine iz metropole

SEJA IN ZABAVA DRUŠTVA V BOJ

EUCLID, O.—Članstvu društva v boj (ne z atomskimi bombami) št. 53 SNPJ se naznanja, da se bo vršila redna seja dne 10. aprila popoldne, to je ravno na velikonočno nedeljo. Ker je od zadnje zabave ostalo še nekaj zemeljskih dobrot, je odbor sklenil, da se jih pokonča po tej seji, da ne bodo delali več skominov. Poleg tega je predsednik Sore obljubil, da bo člane obdaril s piruhi in pomarančami. In kar on obljubi, to tudi stori.

To je dobra in privlačna poteza, zato je upanje, da se bodo člani udeležili te seje v obilnem številu in se potem prijateljsko zabavali in šekali piruhe. Kaj pravite k temu?

ZARJA PRELOŽILA KONCERT

Kot je znano je pevski zbor Zarja nameraval prirediti svoj pomladanski koncert z opereto "Trial by Jury" prošlo nedeljo, dne 27. marca. Toda vsled nepričakovanih snežnih zametov, so ta koncert preložili na velikonočno nedeljo, dne 10. aprila ob 4. uri popoldne v SND na St. Clair Ave.

Vest o tej preložitvi je bila sicer takoj oznanjena potom radia, toda možnost je, da so jo nekateri prezrli.

Torej vsi tisti, ki imate že vstopnice in ostali številni prijatelji Zarje in ljubitelji naše pesmi, pridite na ta zanimiv in privlačen koncert v nedeljo dne 10. aprila. Zarjani jamčijo, da vam ne bo žal za lep duhovni užitek.

USPEŠNA IZOBRAZEVALNA KONFERENCA

Prošlo nedeljo, dne 27. marca se je v SDD na Waterloo Rd. vršila letna Izobraževalna konferenca krajevnih društev SNPJ, pod vodstvom Clevelandске federacije. Navzlie snežnim zame-

NEVAREN PLEN

Francoska policija je aretirala dva tatova, ki sta ukradla iz francoskega središča za jedrske raziskave v Fort de Châtillonu 208 palic radioaktivnega svinca. Seveda nista slutila, kako nevaren je njun plen. V poslopje sta zlezla skozi luknjo v žični ograji. S kamionom, na katerem je bil naložen svinec, sta se odpeljala k svojemu tovrstnemu avtomobilu in pretovorila plen. Svinčne palice so uporabljali kot zaščito na atomskem reaktorju in bile so zelo radioaktivne.

Ko sta tatova zvedela, kako nevaren je njun plen, sta se začela tresti od strahu. Zdravniki še niso na nobenem ugotovili znakov radioaktivnih opeklin, pač pa se bodo najbrž pojavili čez nekaj časa. Kakšne bodo posledice, seveda še ni moč napovedati. Zdravniki tatova še preiskujejo. Sama sta pomagala, da so našli še 123 palic ukradenega svinca.

Z ANGLEŠČINO PRIDEŠ POVSOD?

Spencer Irwin je sourednik clevelandskega Plain Dealerja. Irwin tudi veliko potuje. Na teh potovanjih je prišel do zaključka, da naj Amerikanci (letos se računa, da jih bo šlo kakih 600,000 na počitnice izven Amerike) ne silijo v tujce s tako priučeno francoščino, italijanščino ali nemščino, ker je angleščina že postala svetovni jezik.

Morda to velja za kake potovalne pisarne, kjer koli že na svetu, ne bo pa veljalo za kraje, katera v tujini obiščejo.

tom in mrazu, je bilo navzočih nad 60 društvenih uradnikov, med njimi precej mladine—bodočih voditeljev.

Predaval je mladinski ravnatelj SNPJ Michael Vrhovnik, ki je v tem poslu zelo zmogel in pri-ljubljen. Navzoči so pazno sledili njegovim izvajanjem, nato pa postavili razna vprašanja. Po zborovanju je Vrhovnik predvaljal barvne slike iz prošle konvencije SNPJ v Johnstownu, Pa., nakar se je vršila prijateljska domača zabava. V svrhu boljšega poslovanja in medsebojnega razumevanja v prid te velike organizacije, so slični sestanki zelo pomembni in priporočljivi.

"VALCEK LJUBEZNI"

V nedeljo, dne 20. marca nam je podal pevski zbor Jadran zelo uspešno koncertno opereto v treh dejanjih "Valček ljubezni." Dvorana je bila nabito polna in ljudje so z burnim plaskanjem dali duška svojim čustvom. Za uspešno uprizoritev operete gre priznanje dirigentu Vladimiru Malečkarju in režiserki Florence Slaby. K uspehu je pripomogla tudi orkestra—dasi je bila šibka. Pevci in igralci so nepričakovano dobro in skladno rešili svoje naloge. Scenarija, kostumi, maske in lučni učinki so kar dobro odgovarjali temu romantičnemu glasbenemu delu. Ob tej priliki smo odkrili tudi izbornega mladega igralca Preda Česnika. Upamo, da to ni njegov zadnji nastop. Slavnostni govor za Jadranovo 35-letnico je imel Jos. F. Durn. Uspeh tega kakor tudi po večini ostalih pevskih zborov povečuje še dejstvo, da je ogromna večina pevcev igralcev turojenih. Cestitke!

Ne pozabite na koncert Mladinskega pevskega zbora, ki se vrši v nedeljo, dne 3. aprila v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Frank Cesen.

Kathleen Cole

Devetletna Kathleen Cole, katere sliko vidite zgoraj, je bila izbrana od društva za pohabljenotroke za simbol deklice na 1955 velikonočnih znakih.

Mala Kathy se je podvrgla šte mnogim operacijam zaradi izrastka na nogi. Ker je v Clevelandu organizacija, ki se jo post-pira s prodajo velikonočnih znakih, je bilo mogoče nuditi deklici fizično terapično zdravljenje in dvotedensko bivanje na prostem v Camp Cheerful v Strongsville, O. Zdravljenje je trudapolno in dolgotrajno, a pripomoglo je deklici toliko, da se danaj pohaja v šolo; čeprav more hoditi z bergljami.

Letošnja kampanja organizacije za zbiranje prispevkov na pomoč pohabljenim otrokom ima za svoj cilj zbrati \$250,000. Prodajo velikonočnih znakih, kdor le zmora, naj bi poslal svoj prispevek na Society for Crippled Children, 14587 Madison Ave., Cleveland 7, O.

ATOMSKI NAČRTI ZDRUŽENIH DRŽAV ZA IZBOLJŠANJE SPLOŠNE BLAGINJE

Predsednik komisije za atomsko energijo Zdrženih držav, Lewis J. Strauss, je v nedavni izjavi poudaril dva namena ameriške politike v pogledu atomske energije: izboljšanje splošne blaginje ameriškega naroda in zvišanje življenjske ravni državljana.

Predsednik Strauss je omenil, da je poteklo komaj 12 let, odkar se je pričelo izkoriščanje atomske sile v miroljubne namene, "a pokazali smo že velikanski napredek v raziskovanju in razvoju na področju poljedelstva, kovinarstva, biologije, zdravstva in na drugih področjih znanosti in industrije." Pomembni napredek v razširitvi temeljnega znanja in verjetnost novih miroljubnih atomskih odkritij bo obogatila človeško življenje. "Miroljubni atomski vek še ni dosegel svojega poldne; to je šele prvi svet jutranje zore."

Komisija za atomsko energijo podpira obsežna raziskovanja miroljubne uporabe atoma v zdravstvu. Najpomembnejša so prizadevanja komisije na področju zdravljenja raka. Ta načrt

komisije se kaže v treh praveh. Na prvem mestu je razdeljevanje radijskih izotopov, t. j. kemičnih prvin, kot n. pr. železa, žvepla, zlata, kobalta in živega srebra, ki so postale v atomskem reaktorju radioaktivne. Komisija razdeljuje te izotope bolnišnicam, medicinskim fakultetam in klinikam po lastni ali še nižji ceni. Z izotopi odkrivajo in ugotavljajo možganske oteklene in rakaste tvorbe, preden pričnejo z rentgenskimi obsevanji ali operacijami. Drugi pravec, v katerem deluje komisija, je velikodušno finančno podpiranje načrtov za raziskovanje raka. Na tretjem mestu je treba nato omeniti štiri klinične ustanove za raziskovanje raka, katerih lastnica je komisija sama. Najnovejša in največja med njimi je bolnišnica za raziskovanje raka Argonne v Chicagu, ki je obenem največja bolnišnica za proučevanje raka na svetu.

Komisija za atomsko energijo podpira tudi raziskovanja novih načinov in sredstev za zdravljenje srčnih bolezni, artritisa in drugih kroničnih bolezni, ki mu-

čijo človeštvo. "Če bomo premagali rak ali eno izmed teh drugih grozljivih bolezni, bodo koristi neprecenljive," je pripomnil predsednik Strauss. "Vsekakor smo na najboljši poti."

Komisija se trudi, da bi se z atomsko energijo okoristilo tudi poljedelstvo. V ta namen učinkovito podpira raziskovanja na področju živinoreje, poskuse za izboljšanje umetnih gnojil in sredstev za uničevanje mrčesa, poskuse za ohranjanje plodnosti zemlje in za zvišanje žetvenih donosov.

Industrija je doslej odkrila že več kot 150 načinov uporabe radijskih izotopov, katere je komisija dobavila približno 900 tvornicam in raziskovalnim laboratorijem. Ker radijski izotopi oddajajo žarke, katere je moči ugotoviti, slediti in meriti, jih na splošno uporabljajo v industriji za nadzorovanje proizvodnih postopkov: v petrolejski industriji n. pr. za to, da zasledujejo pretakanje petroleja po cevih. Istočasno uporabljajo izotope v tej industriji tudi za merjenje vzdržljivosti črpalk. Na tucete drugih načinov uporabe radijskih izotopov prispeva v različnih industrijah k zmanjševanju proizvodnih stroškov in boljšanju kakovosti industrijskih izdelkov.

Nadaljnji načrt komisije za atomsko energijo, ki ima namen prispevati k splošni blaginji in dvigu življenjske ravni, je uporaba atomske sile za proizvodnjo elektrike. Čim je komisija l. 1951 prvič dokazala, da je mogoče vročino, ki se razvija v reaktorju, uporabiti za proizvodnjo električne sile, je pričela z deli za poskusno elektrarno, ki bo lahko proizvajala najmanj 60.000 kilovatov električne energije, kar zadostuje za potrebe mesta s 100.000 prebivalci. Trenutno deluje komisija na petletnem načrtu za izgradnjo in preizkušnjo več raznovrstnih reaktorjev. S poskusi hočejo odkriti najboljši način ali načine za proizvodnjo cenene električne sile.

Predsednik komisije Strauss je poudaril, da utegne biti načrt za izrabo jedrne energije kot dodatnega vira za energijo pomem-

PODZEMELJSKI SVET

Vaščani pirenejske vaši Montespan so l. 1922 pripovedovali tujcu, ki je povpraševal po jamah, da lahko v eni izmed njih pride po vodi navzgor 60 m daleč do nepremostljive ovire. Ni se motili. Ko je tujec slečen brodil 60 m daleč po vodni jami, se je jamski strop potopil pod vodno gladino in obstal je pred sifonom. Vendar ni odnehal. Potopil se je vanj, plaval in kmalu nato pomolel glavo iz vode. Da ne bi v temi zgrešil smeri, iz katere je prišel, se je takoj obrnil, se vrnil skozi sifon, vzela svečo in vžigalice, ki jih je pustil na suhem, jih varno zabil in se ponovno potopil. Ko je nato na drugi strani sifona prižgal svečo, se je znašel v vodnem rovu. Na desno stran se je odpiral ožji suh rov, ki pa ga je pustil v nemar, in nadaljeval pot po vodi. Kmalu se je znašel pred drugim sifonom. Preplaval je še tega, čeprav je vedel, da bo ostal za zmeraj v jami, če bi v temi zmohčil vžigalice in izgubil smer ali bi mu pošlo sape prej, preden bi preplaval in sifon. Spet brodenje po vodi in sifon, pred katerim pa so bili zabji pupki, znanilci bližnje zemeljskega površja. S telovadbo si je ogrel od mraza premrle ude in se vrnil po isti poti. Nič posebnega, ta jama Montespan, a vendar Casteretu — tako se namreč piše tujec — ne da miru. V svoj od ilovice umā-

ben tudi za druge države in ne samo za Združene države. Med državami, ki iz domačih virov ne morejo kriti niti polovice svoje potrebnje premoga ali petroleja, so Italija, Portugalska, Grčija, Norveška, Švedska, Danska, Finska, Argentina, Alžir, Francoski Maroko, Ceylon in Pakistan.

(Common Council).

Analiza kulturnega inventarja je pokazala, da ledenodobni človek v Montespanu ni risal in krpil samo zaradi umetniškega izživljanja in potrebe, da bi oblikoval življenje, ki ga je obdajalo. To delo mu je bilo istočasno magija, čarovništvo, ki mu je, kot je veroval, pomagalo pri lovu. Jama ni bila samo zavetišče, ampak tudi svetišče.

Glas o jami Montespan se je kmalu raznesel po Franciji. V zapisnico je k strani, kjer je pred letom dni zapisal pri jami Montespan stavek: "Kaj mi zakriva ta jama?", Casteret priložil ilustrirano revijo s fotografijami iz jam in z napisom: "Najstarejši kipi sveta."

Visoko v Pirenejih se združita dva potoka v reko Garonne. Zahodni od njiju je močan, a kratek. Izvira kot kraški vrelec tik pod grebenom Pirenejev, po katerem teče francosko-španska meja. Onstran grebena se odpirajo proti jugozahodu dolina Val d'Aran, v kateri se zbirajo vode, tudi te izpod 4 km dolgega ledenika, v koliševki Tro du Toro, in v njej poniknejo ter tečejo neznanokam, verjetno v špansko reko Esero. Casteret je pregledal relief in vodne razmere, napisal članek z domnevo, da ima voda iz Tro du Toro verjetno zvezo s kraškim vrelecem Garonne, in bi se v ta problem verjetno več ne vtikal, če ne bi prav takrat neka španska tvrdka objavila načrt, da bo napravila prekop, po katerem bo speljala vodo iz Tro du Toro na lopatice hidrocentrale. Casteretu je bilo jasno, da bi s tem odvzeli francoski reki Garonni velik del vode. Pisaril je o nevarnosti temu in onemu, tudi državnikom, toda dokler ni bila domnevana vodna zveza dokazana, francoska država ni mogla intervenirati pri Špancih. Casteret se je odločil, navezal na mulo 60 kg fluoriscina in odšel s

svojo ženo, vneto spremljevalko po jamah in hribih, v Pireneje in preko meje, ne da bi imel za to dovoljenje. V Val d'Aran in je vrgel barvilo v Tro du Toro. V Goueil de Joucou, v kraškem vrelec Garonne, se je res kmalu pokazala svetlozelenkasta obarvana voda.

To sta le dve dejanji, ki karakterizirata Norberta Castereta, vsestranskega športnika, arheologa, ki je, čeprav je bil samouk, z izkopavanjem znatno povečal število prazgodovinskih postaj v Pirenejih, atleta, ki se je spustil 45 m globoko v neznanu brezno in nato, ko je uvidel, da vrv ne seže do tal, po njej spet splezal na površje, samohodca, ki je s svečo in vžigalicami sam raziskal številne jame in ki ga lahko primerjamo z alpinistom H. Buhlom, zmagovalcem Nanga Parbata. Pred nedavnim smo brali, da je sodeloval tudi pri raziskovanju pirenejskega brezna pri Pierre St. Martinu in pomagal pri reševanju kolege Marcela Loubensa, ki se je ponesrečil in nato tudi izdihnil skoraj na dnu tega najglobljekega brezna na svetu, globokega 728 m.

V jamarstvu pomeni obenem sposobnost in zagrizenost ter ljubezen do podzemlja, kjer se po njegovih besedah edino lahko uteši človeška žeja po samoti. Čeprav pravi, da je bolj okreten pri lopati in jamski lestvi, kot pri peresu, se je vendar izkazal za izbornega opisovalca kraških jam, predvsem z romanom "Deset let pod zemljo," ki mu je sledil pred nedavnim izšli naslednik "Trideset let pod zemljo."

Ivan Gams.

If you're holding Savings Bonds you bought in 1945; read this important news

Now you can get an 80% return on your investment

Did you know that your U. S. Savings Bonds will go on earning money for you—even after they've reached their maturity date?

Did you know that you can get back as much as \$1.30 for each dollar you invested in those Bonds—just by holding on to them?

Under the present Bond law the maturity period of Series E Savings Bonds has been extended a full 10 years. There's nothing to sign—no visit to the bank required. You just hold on to your Bonds and let them go right on earning extra money for you.

With this extended interest period, your Bonds can now earn up to 80% more than you originally paid. For example, if you invested \$37.50 in a Bond in 1945, it's worth \$50.00 today. But if you hold it for 10 years more, it will be worth \$67.34—giving you a net return of \$29.84.

It's easy to see why 3 out of 4 Bond owners are keeping their matured Bonds—and why so many Americans are investing in more through the Payroll Savings Plan. This is the plan that does your saving for you. You just sign up at the pay office where you work and tell the people there what you want to save each payday. They'll put that amount aside for you—before you get your check. When enough accumulates, they'll buy a Bond in your name and turn it over to you.

For your future—and the future of America—hold on to the maturing Bonds you have. And invest in more through the convenient Payroll Savings Plan.

Want your interest paid as current income? Invest in 3% Series H.

United States Government Series H Bonds are new current income Bonds in denominations of \$500 to \$10,000. Redeemable at par after 6 months and on one month's notice. Mature in 9 years, 8 months and pay an average of 3% per annum if held to maturity. Interest paid semiannually by Treasury check. Series H may be purchased through any bank. Annual limit: \$20,000.

U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

marks the spot

You are there when you wear this button

Disaster strikes like lightning—and just as unpredictably. Your Red Cross must be ready to answer an average of 6 disaster calls every week throughout the year. Thanks to the Red Cross, you are not alone when you need help or when you give help. The Red Cross is there not only in disasters but when blood or first aid saves a life, when a serviceman or his family needs help. It is people helping people. Join your Red Cross and know that no matter where trouble strikes you are there to help. Join. Give generously.

Answer the Call — Join your Red Cross!

ENAKOPRAVNOST

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

The May Co's Basement

Preglejte kaj potrebujete za spomladansko prenovljenje

EKSTRA TEZKE PREPROGE

12-čevljev široke bombažne BROADLOOM

Redne vrednosti 7.98

4.98 kvadratni jard

Te privlačne barve:

- Twilight siva
- Jabolčno zelena
- Beige
- Nutria
- Roza
- Gozdno zelena

Te izredne posebnosti:

- Tkane! ... Ne vsite!
- Običajna podloga za preproge
- Privlačen okrasek!
- Izdelane, da so popolnoma varne proti moljem!
- Zelo lahke za čiščenje!
- Izbera 6 krasnih barv!

Luksusna globoka 12-čevljev široka bombažna Broadloom preproga

Regularna vrednost 4.98

2.98 kvadratni jard

Luksusna preproga od stene do stene, ki dodaja lepoti vašega doma, po tej nenavadno nizki ceni. Sukanec je prepleten in pritrjen v gumirano podlogo, ki ni splazka in se lahko čisti. Vse prvostvorne kakovosti.

Nakupe za \$20 ali več lahko napravite na primerno obroke!

The May Co.'s Basement oddelek s preprogami

MICHEL ZEVACO
KRALJEVI VITEZ

ZGODOVINSKI ROMAN

(Nadaljevanje)

Postavil je Cogolina nedaleč od velikih vrat na stražo ter krenil na desno. Svetla mesečina mu je kazala pot. Čim delj je hodil, tem očitnejša mu je bila brezumnost njegovega podjetja, tem bolj trmoglav pa je postajal tudi njegov namen.

Ustavil se je na kraju, kjer je tekel jarek prav mimo znojna enega izmed stolpov. Capestang, ves vročičen od vratolomnih misli, ki so mu polnile glavo, je bahato zamahnil proti Bastilji, kakor bi jo vabil na boj. Zda jci pa je vztrepetal. Eno izmed ozkih stolpovih oken se je bilo odprlo in nekaj belega mu je priletelo v krepkem lučaju tik pod noge.

Z utripajočim srcem se je sklonil in pobral tisto belo stvar: bil je papir, obtežen s srebrnjakom. Takoj nato so jeli streljati nanj; razločno je videl, kako je prhalo in travo krogokrog njega.

"Oho!" je dejal, "arkebuzne krogle dežujejo name! Glej, glej!"

Umeknil se je vojakom iz streljaja. Ko je našel Cogolina, je odvil svoj papir.

"Joj, gospod," je vzkliknil odproda, "streljali so! Pa ne morebiti na vas?"

"Nič hudega," je rekel pustolovec. "Iz bastiljskih arkebuz ne lete krogle, ampak tolarji; vidiš, pobral sem enega zate!" je dodal, moleč Cogolinu težki srebrnjak, ki ga je bil našel v papirju.

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEARBORN 2-3179

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Couple, 2 children, need 5-6 room unfurnished apartment. N., N.W. or West. Must be 1st floor. Moderate rental. SPaudling 2-9206

3 RESPONSIBLE Adults, 2 children school-age, need 5-6 room heated unfurnished apartment. Good location S.W. Moderate rental. CALumet 5-0514

RESPONSIBLE Engineer, wife, 2 young old child, need 4 room unfurnished apartment. Good location. W. Suburb. Moderate rental. TOWNhall 3-7381

REAL ESTATE

STICKNEY — bungalow, z obitimi ploščicami 4 sobe, na loti 60x130, klet pod vso hišo; podstrežje. Nova moderna kabinetna kuhinja in kopalnica. Avtomatična gorkota na forniz. Se prodaja po zmerli cen. Pokličite GUNDERSON 4-1518

HOLBROOK — Newly remodeled 5 room bungalow, 2 bedrooms, living-dining carpeted, cabinet kitchen, full tile bath, full basement with stoker heat, 1 car garage. \$13,500. By owner. Call after 5:30 p. m. SKYline 5-8241

MELROSE PARK — By owner — 5 room brick home; also utility room; automatic gas heat; aluminum self storing storm windows; fully insulated; venetian blinds; tile floors. 18x47 garage. Ideal for shop. Patio, 1 1/2 block to school, outside barbeque, fenced in yard, plenty of garden space. See today.—9933 Fullerton Ave. GLadstone 5-0810 or 3-1830

"Oho!" je dejal Cogolin osuplo. "Če je tako, se pojdem prihodnjic tudi jaz nastaviti!"

Capestang je v mesečini prehitel pisavo z očmi. Bilo je kaj kratkobesedno:

"Parizani! Pomagajte princu Condeškemu, ki umira od bede v celici št. 14, v Zakladnem stolpu!"

Sree se je skrčilo pustolovec.

"Od bede umira v ječi," je zamrmral, "in jaz sem ga spravil vanjo! Čemu? S kakšno pravico? Nesrečni princ mi ni storil ničesar zalega: meni ne! Da, če bi bil to Guise, ki me je opsoval! Če bi mogel vtekniti njega v celico št. 14! Eh, prazne želje... Guise, ki me je osramotil, je prost, Conde pa umira od vsakateri nesreče! Corbacque!"

Zarka domišljija mu je slikala princa v smradnem brlogu, kjer živi siromak ob kruhu in gnili vodi, čakaje, da ga odreši smrt. In hkrati ga je vznemirjala misel, kako zabavno bi bilo, posaditi vojvodo Guiškega vsaj za nekaj dni na njegovo mesto. Ali nocojšnja izkušnja je pričala, da so takšne želje jalove in je nemogoče priti v Bastiljo, kam li rešiti iz nje Condeja!

"Pojdiva!" je rekel kratko.

Z urnimi koraki se je napotil v ulico Sv. Antona. Tako je dospel na vogal, kjer je stal Cinq-Marsov dvorec; in Cogolin, ki je stopal verno za njim in takisto obujal spomine, je zarenčal sam pri sebi:

"Oh, Lanterne! Prekleti lopov Lanterne!"

"Lanterne!" je kriknil v temi zadušen glas. "Na pomoč Lanterne! Pomagajte, ljudje božji!" Vitez je obstal kakor vkopan. Glas je prihajal iz kočije, ki se je bližala v diru. Gpev in obup sta zvenela v teh klicih na pomoč. Še hip, in kočija je bila vstric!

"Pomagajte!" se je razleglo vnovič. "Pomagajte Cinq-Marsu!"

"Cinq-Marsu?!" se je zdrazil pustolovec. "Ah, Marion, zdaj ti poplačam svoj dolg, magari če me stane življenje! Naprej, Cogolin! Capestang zoper vse!"

Planil je pred konje ter se obešil na uzdo.

"Udrihaj; Udrihaj vendar, živina!" je zarjul iz kočije osoren glas.

"Na pomoč! Na pomoč! Na pomoč!" je klical Cinq-Mars s čedalje slabotnejšim glasom.

"Gospod de Chemant!" je zavpil kočijaž. "napadeni smo!"

"Semkaj, Cogolin!" je zagrmel pustolovec.

Vzlic biču sta konja obstala. Voznik je skočil s svojega kozla; druca kočije so se odprla in zaloputnila. Chemant se je vrgel na Capestanga, kočijaž na opro-

Chicago, Ill.

BUSINESS OPPORTUNITY

POLISHING and BUFFING BUSINESS — Established 9 years. Fully equipped. Doing a nice business. Excellent opportunity for a good mechanic. Selling account of other interests. SUPERior 7-3624

EASTER GREETINGS

EASTER GREETINGS
MOORE'S RESTAURANT
4852 S. ASHLAND AVENUE
FINEST FOOD SERVED — LUNCHES and REGULAR DINNERS — We Specialize in —
BARBECUE RIBS
CHICKEN — STEAK — CHOPS
BOTH SERVED HERE AND TO-TAKE-OUT
(You Can Order by PHONE if You Live in the Neighborhood)
OPEN 7 A. M. to 9 P. M. VIRGINIA 7-8418

do. Cinq-Marsov glas se ni slišal več.

"Poberi se!" je kriknil plemič, ki ga je bil Richelieu poslal s Cinq-Marsom v Bastiljo. "Poberi se, lopov!"

"Lopov ti sam!" je zavpil Capestang in potegnil meč. "Ti, ti se poberi!"

"Čuvajte se!" je dejal mladi častnik, videč, da ima opravka s plemičem. "V službi sem. De Chemant je moje ime in moj gospodar je škof luconski. S poti, gospod!"

"A moje ime je de Capestang, in moj gospodar je mojega očeta sin. Nič s poti, dečko!"

"Kaj hočete?" je rekel Chemant.

"Vašega jetnika!"

Chemant se je zagrohotal in navalil na Capestanga. Ostrini sta zvenketali v črni noči, sipaje iskre v temo. Ker sta nasprotnika slabo razločila drug drugega, sta suvala na slepo srečo. Čez dobro minuto je Chemant izpustil meč, zgrudil se na kolena, zastopal in padel po cesti, kakor je bil dolg in širok.

"Ubit?" je pomislil vitez. "Bogme, ne se zgodilo nalašč! Hej, gospod!" je zaklical, sklonivši se k njemu.

Pokleknil je in prisluhnil. Ranjenec je sopesl z naporom.

"Pomagaj, Cogolin. Zanesiva ga k luči."

Prenesla sta ranjenca na levo stran ulice, ki je ležala v mesečini. Tu je videl Capestang, da je prebodel častniku stegno; rana je bila skeleča, a smrtna ne. Pustolovec se je oddehnal.

Ko je vstajal, mu je padlo oko na papir, ki je tičal Chemantu za pasom. Vzel ga je, razgrnil ga in pogledal vanj; po kraljevem pečatu je spoznal, da drži v rokah zaporno povelje. Ne da bi ga prebral, ga je hladnokrvno spravil v žep ter se obrnil k kočiji.

Dočim se je bil vrgel Chemant na Capestanga, je planil voznik na odproda, kakor smo že omenili. Ta kočijaž je bil pravecat orjak in zraven še oborožen z dolgim bodalom. Urno je skočil s kozla, navalil na Cogolina, ki je držal konje, ter sunil s tolikšno silo, da je kar zmanjkalo sluge; človek bi bil rekel, da se je vdrl v zemljo.

"Pokončal sem ga!" se je zarezal orjak.

Sklonil se je, da bi ga videl... Cogolina ni bilo nikjer!

HIŠA ZA 2 DRUŽINI SE PRODA
Vsako stanovanje ima 4 sobe in forniz na plin.
Nahaja se na East 72nd Street.
Pokličite EN 1-6847

ZAVAROVALNINA
na HIŠO BIZNES - AVTO - ŽIVLJENJE
Pomnite, da kakršnokoli zavarovalnico vi potrebujete, vam jo lahko preskrbi
DANIEL STAKICH
815 EAST 185th STREET
poleg
St. Clair Savings & Loan Co.
tel. KE 1-1934

EUCLID POULTRY
549 EAST 185th ST. KE 1-8187 Jerry Petkovič, lastnik
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svačbe, bankete in veselice, itd. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

BLD TRAVEL
pošilja pakete za stari kraj, denar preko Narodne banke, bicikle, radio aparate in podobno. Prodaja vozne karte za ladje in avijone. Se priporoča.
BLD TRAVEL SERVICE
6113 ST. CLAIR AVENUE — CLEVELAND 3, OHIO

QUALITY AT A PRICE — EASY TERMS
STAKICH FURNITURE CO.
JAMES D. STAKICH, Prop.
Ivanhoe 1-8288 16305 Waterloo Road
STORE HOURS: Monday, Thursday, Friday — 9 A.M. to 9 P.M.
Tuesday-Saturday 9 A.M. to 6 P.M., Wednesday 9 A.M. to 12 Noon
— PRIMEREN POPUST ZA STAR APARAT —

Pač pa je začutil osupli voznik, kako mu je padlo nekaj na hrbet, in hkrati, da mu nekdo ovija obraz z nekakšno kosmato krinko. Kocine so mu silele v oči in usta, da ni mogel ne dihati ne gledati več! Orjak se je izkušal otresti, polklicati gospodarja na pomoč; ali tisti, ki mu je visel na hrbtu, ga je zajahal zdajci kakor konja, in desetorica koščevih prstov ga je popadla za vrat. Tiščalo je huje, čedalje huje; moč je otepal, dokler je mogel, nato pa je teblnil po tleh in obležal kakor mrlič.

Cogolin, videč namerjeni sunek, se je bil vrgel na trebuh in bliskoma smuknil pod konja. Strah ga je navdahnil s tisto brezobzirno drznostjo, ki je lastna človeku v vseh obupnih zagatah. Od gole zbežnosti se je vzpel na žival, skočil z nje orjaku na rame, zamašil mu usta s svojo lasuljo in jo zavezal nad tilnikom. Nato je jel krčevito daviti sovražnika za grlo, dokler ni sta padla oba. Videč, da mu ne manjka nobene kosti, je viknil: "Zmaga!" in priskočil na pomoč gospodarju, ki je baš tedaj pobiral Chemanta...

Capestang je odprl kočijo. Cinq-Mars je ležal v nji z zamašenimi usti in zvezan kakor snop. Ni se genil, ko ga je vitez razvezal, niti ni zaječal, ko mu je potegnil ruto iz usta. Ubogi markiz se je bil onesvestil.

Cogolin je skočil k njegovi hiši ter jel razbijati po vratih in klicati na pomoč. Kmalu je zaškripal ključ; Lanterne in vratar sta priletela na klic s svetilkami v rokah in oborožena do zob ter odrevenela od žalosti, ko sta zagledala gospodarja v nezavesti.

MI DODAMO NAŠE DOLARJE VAŠIM

Vedno je prijetno dobiti nekaj denarja ekstra! Boljše kot povprečne obresti, ki jih mi plačujemo na vaše prihranke, pomenijo za vas ekstra dohodek. Vi dodajte vaše prihranjene dolarje redno na hranilno vlogo, mi bomo dodali obresti dvakrat na leto — in kmalu boste imeli znaten prihranek. Naša posluša je prijazna in ustrezljiva.

Prihranki vloženi do 11. aprila bodo dobili obresti od 1. aprila

ST. CLAIR SAVINGS-LOAN CO.
2205 ST. CLAIR, HE 1-8810
813 E. 185th ST. IV 1-1800

Vitez ga je ukazal nesti v dvorec; enako so storili s Chemantom in s kočijažem, ki so ga skrbeno zaklenili v klet, videč, da se mu vrača življenje. Ko je bilo vse ukrenjeno v markizovo postrežbo, se je vrnil Capestang k Chemantu.

"Gospod," je nagovoril oficirja, ki je ležal ves blede na Lanternovi postelji, "se li vdaste na milost in nemilost? Ako ne, vas ubijem, dasi s težkim srcem. Ako da, mi povejte kratko in jasno, zakaj vam je Richelieu ukazal peljati markiza Cinq-Marsa v Bastiljo?"

Chemant mu je pogledal v začete oči ter spoznal, da misli, kar pravi. Bral je svojo obsodbo... Toda Chemant je bil mlad in je hotel še poživeti na svetu; mari naj bi dal življenje za Richelieujevo razuzdanost? Vzdihnul je in zamrmral:

"Vdam se, gospod!"

Capestang je spravil meč v nožnico, odgrnil nasprotniku rano ter jo skrbno umil in obvezal.

"Govorite zdaj!" je rekel nato.

"Kakšen človek!" je pomislil Chemant. "Ubit me žuga in hkrati mi streže po bratovsko. Bogme, junak je in pravi kavalir!... Gospod!" je povzel naglas, "resnica je zelo preprosta: njegova svetlost in gospod de Cinq-Mars norita oba za istim dekletom; to je vzrok in nič drugega. Ona ima rajša markiza, kar ni čudo; gospod de Cinq-Mars je kaj ljubezniv in prikupen mož. Gospod Richelieu pa ima spet svoj poseben način ljubezni: v Bastiljo, Cinq-Mars! Tebe v je-

STANOVANJE S 6 SOBAMI
IN KOPALNICO TER FORNEZOM NA PLIN SE ODDA V NAJEM. PREDNOST IMA ODRASLA DRUŽINA.
Vpraša se na 876 EAST 200th STREET

POZOR!
Več kot 50 let obstoječo popravilnico čevljev se prodaja ali odda v najem z vso opremo, in sicer radi boleznih.
Vpraša se na 4735 PAYNE AVE.

HIŠE NAPRODAJ

LEPO POSESTVO
za investicijo. Hiša za 2 družini, od Lake Shore Blvd. Zivite v enem stanovanju in oddajte drugega v najem, da izplača bilanco.
Za nadaljna pojasnila se obrnite na **KOVAC REALTY**
960 EAST 185th STREET
KE 1-5030

Naznanilo in zahvala
Z globoko žalostjo v naših srcih naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrl naš ljubljini soprog, oče in brat
LOUIS MATKO
ki je po daljši bolezni za vedno zašil svoje mile oči dne 3. marca 1955 leta. Rojen je bil leta 1893 v vasi Prelože, Slovensko Primorje.
V Ameriko je pokojnik prišel leta 1912. Bil je član društva št. 34 S.D.Z.
Pogreb se je vršil dne 7. marca iz pogrebnega zavoda Louis Ferolia v cerkev sv. Lovrenca in nato na pokopališče Calvary.
Hvala lepa vsem, ki so položili tako lepe vence cvetja ob krsti.
Iskrena hvala vsem, ki so darovali za sv. maše.
Srčna hvala vsem, ki so pokojnika prišli kropiti in tudi vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče.
Našo toplo zahvalo naj sprejmejo pogrebci, ki so nosili krsto pokojnika.
Hvala vsem, ki so na dan pogreba dali brezplačno svoje avtomobile na razpolago.
Dalje hvala vsem, ki so nam pisмено ali ustmeno izrekli svoje sožalje. Enako hvala tudi progrebemu zavodu Louis Ferolia in sin za lepo urejen pogreb.
Hvala lepa Rev. Msgr. Omanu in Rev. Slapšaku ter Rev. Baragi, ki so brali sv. mašo za pokojnika.
Bodi vsem, ki so nam izkazali svoje sočutje in bili v pomoč na en ali drugi način v naši žalosti, izrečena naša iskrena zahvala.
Ljubi soprog, oče in brat, počivaj v miru v ameriški zemlji in lahka naj Ti bo njena gruda. Prehitro Te je smrt iztrgala iz naše srede. Hiša je sedaj prazna in zaman Te iščejo naše oči. Odsel si tja, odkoder ni povratka, tam, kjer vlada večni mir.
Spominjali se Te bomo, ljubljini, do konca naših dni.
Zalujoči ostali:
STEFANIA, soproga
MRS. FLORENCE VOSTATEK, MRS. STELLA DISTERHOF, MRS. MARY POLOMBARO, hčere
HENRY, EDWARD in JOE, zetje
JOSEPH, ANDREW in JACOB, bratje
MRS. ANTONIA GRILL, sestra
V starem kraju pa zapuščila dva brata JOHN in FRANKA, ter sestro MARIJO SAMSA
Cleveland, Ohio, dne 31. marca 1955.

člo, punico meni! Kaj ne, kako enostaven račun?"

"Kako?" je vzkliknil vitez osuplo. "Kje pravite, da se nahaja dekle?"

"Pri škofu, na Avgušinskem nabrežju, dva koraka od Dauhinske ulice."

Capestang je planil, ne da bi ga poslušal dalje. Tekel je v klet, kjer so imeli voznika, vzel mu plašč in klobuk, zapovedal odprodi, naj ga počaka, skočil na kozla—kočija je stala še vedno pred vrati—in svistnil z bičem po konjih!

"Svetlost," je javil škofu komornik, stopivši v njegov kabinet, "kočija se je vrnila."

"Dobro!" je velel Richelieu zadovoljno. "Pošlji Chemanta k meni."

"Gospod de Chemant se je menda ustavil spotoma zaradi kake nujne stvari."

"Ustavil?" je ostrmel Richelieu. "Brž mi pokličite kočijaža, da ga povprašam."

Komornik je izginil; vstopil je kočijaž.

"Govori! Kaj se je zgodilo Chemantu? Ali je jetnik v Bastilji?"

"Ne, svetlost," je odvrnil jedgek glas. "Gospod de Cinq-Mars je v svojem dvorcu."

"Cinq-Mars... v svojem dvorcu!..." je jeknil Richelieu z osuplo grozo. "Ta glas—oh, čigav je ta glas?"

"In Chemantu, svetlost, smo baš obvezali stegno, ki sem mu ga predrl s temle rapirjem: ena, dve, sunek naravnost, in konec!"

To reki se je vrgel Capestang klobuk od sebe, spustil plašč, čigar ovratnik mu je skrival obraz, z ramen ter se pokazal Richelieuju, ki je drevnel od začudenja in morda tudi od straha.

(Dalje prihodnje)

Oglašajte v... Enakopravnosti

VELIKONOČNE POSEBNOSTI

PRI
SLOVENSKI ZADRUŽNI ZVEZI
Za velikonočne praznike boste dobili fine doma PREKAJENE KLOBASE, ŽELODCE, SUNKE in VSAKOVRSNO SVEŽE MESO po znižanih cenah.
P.G.A. KAVA v zrnu funt 79c

Mozart's Whole Kernel KORUZA
v kantah št. 303 2 za 29c

Dole's SLICED PINEAPPLE,
kanta št. 2 1/2 2 za 69c

Fina OREHOVA JEDRCA .. funt 95c

Prijazno se priporočamo gospodinjam za naklonjenost.
Pridite v trgovino, izberite si kar želite, in vam dostavimo na dom.

Slovenska Zadržna Zveza
DVE TRGOVINI:
667 E. 152 ST. 712-14 E. 200 ST.
GL 1-6316 IV 1-3562